

Raadsinformatiebrief

Onderwerp

Situatie gecertificeerde instellingen

Datum

23-6-2021

Toelichting

Deze raadsinformatiebrief – die is opgesteld door de gezamenlijke Brabantse jeugdzorgregio's – ontvangt u in verband met de instroomstop die door Jeugdbescherming Brabant (JBB) eind vorige week is afgekondigd. Er bestond al frequent contact op zowel bestuurlijk als ambtelijk niveau vanwege de vele knelpunten en ontwikkelingen die er binnen de jeugdbescherming spelen. De opnamestop is een actualiteit die onmiddellijke aandacht en actie behoeft. Met name door een snel groeiend personeelstekort zag JBB zichzelf genoodzaakt om deze stap te zetten. Voor de regio's Noordoost Brabant en Zuidoost Brabant kondigde de William Schrikker Stichting vervolgens dezelfde noodgreep aan. Het is goed voor u om te weten dat aanvankelijk de gemeente Tilburg hierop direct in overleg is getreden met betrokken partners in de keten van jeugdbescherming en namens alle jeugdzorgregio's in Noord-Brabant regie heeft genomen op bestuurlijke afstemming. Daaraan neemt ook de gemeente Eindhoven deel, namens de regio Zuidoost Brabant.

De situatie bij de gecertificeerde instellingen (GI's), de uitvoerders van de jeugdbescherming en jeugdreclassering, is de afgelopen tijd uitgebreid in het nieuws geweest, met name over het signaal dat zij financieel onder druk staan en te kampen hebben met krapte op de arbeidsmarkt. Ook in Noord-Brabant zien we dit terug. Daarnaast ontvangen kinderen niet altijd snel genoeg de juiste hulp en ondersteuning, waarop de inspectie G&J/J&V eerder ook wees.

In Noord-Brabant zijn de volgende GI's actief: Jeugdbescherming Brabant (JBB), William Schrikker Stichting, Leger des Heils en Jeugd Veilig Verder (alleen in Zuid Oost Brabant). Gemeenten opereren als opdrachtgever voor de GI's en doen dit organisatorisch vanuit de verschillende jeugdhulpregio's. JBB opereert enkel in de provincie Noord-Brabant en voor deze GI is de gemeente Tilburg vanuit de Rijksoverheid aangewezen als accounthouder.

Passende hulp en ondersteuning

De inspectie Gezondheidszorg en Jeugd heeft in haar voortgangsrapportage van oktober 2020 geconstateerd dat er landelijk te veel kinderen geen vaste jeugdbeschermer hebben en te lang wachten op passende ondersteuning. Ook in Noord-Brabant was de situatie zorgelijk. In alle regio's in Noord-Brabant is een doorbraakaanpak ingezet om er voor te zorgen dat kinderen tijdig passende hulp en een vaste jeugdbeschermer krijgen. Inmiddels zijn deze aantallen teruggebracht. De inspectie heeft een praktijktoets uitgevoerd. De belangrijkste bevinding is dat kinderen nog steeds lang wachten op jeugdhulp.

Op basis van de praktijktoets, de gesprekken met de GI's en de gesprekken met de regio's heeft de inspectie een concept eindrapportage opgesteld. Daarover lopen nu gesprekken met

de verschillende partners. Uiteraard zullen we de definitieve rapportage ter beschikking stellen aan uw raad.

Met de doorbraakaanpak is de samenwerking in de jeugdbeschermingsketen, met name tussen gemeenten en GI's, geïntensiveerd en dat heeft al mooie resultaten opgeleverd. Er is regionale diversiteit in Brabant, maar het is teleurstellend dat nog steeds veel kinderen wachten op passende hulp. Het tekort aan personeel speelt hierin zeker een rol. De gezamenlijke regio's verwachten het aantal kinderen dat wacht op passende hulp nog behoorlijk te kunnen verminderen door betere samenwerking, verbeteren overgang 18-/18+, creëren van passend aanbod, en het inzetten van hulp vergemakkelijken. Hierbij werken we samen met de regionale expertiseteams en het bovenregionale expertisenetwerk. Speciaal aandachtspunt is de wijze waarop de GI hulp inzet en van het door de gemeenten gecontracteerde aanbod gebruik kan maken. We onderzoeken of dit proces eenvoudiger georganiseerd kan worden op regionaal en bovenregionaal niveau. Ook binnen een GI zelf zijn hiervoor verbetermogelijkheden.

Onderzoek bedrijfsvoering JBB

In 2020 heeft er een bedrijfsvoeringsonderzoek plaatsgevonden door Deloitte. Het door JBB ingediende verbeterplan was voor gemeenten onvoldoende solide voor een duurzame bedrijfsvoering. Om die reden is er in januari 2021 een transformatiemanager aangesteld, samen met een financieel expert vanuit de gemeenten. Ook de Jeugddautoriteit is hierbij aangesloten. Er ligt nu een solide verbeterplan gericht op basiskwaliteit en duurzame bedrijfsvoering. Voor de uitvoering hiervan, het daadwerkelijk op gang brengen van substantiële veranderingen, zijn incidentele middelen nodig. In de regio Zuidoost Brabant wordt hiervoor de gebruikelijke regionale en lokale besluitvorming gevolgd.

JBB is een belangrijke partner voor de Brabantse gemeenten voor het uitvoeren van kinderbeschermings- en jeugdreclasseringsmaatregelen. De recente ontwikkelingen bij JBB, maar ook landelijke ontwikkelingen geven aanleiding voor gemeenten om samen met de GI's na te denken over het gewenste kwaliteitsniveau.

Tarieven

De Jeugddautoriteit heeft onderzoek gedaan naar de tarieven die gebruikelijk zijn in het land en welke keuzes hieraan ten grondslag liggen. Hieruit blijkt dat de tarieven voor de GI's in Noord-Brabant relatief laag zijn. Voor een gezonde bedrijfsvoering is een verhoging van de tarieven noodzakelijk. In de regio Zuidoost Brabant wordt hiervoor de gebruikelijke regionale en lokale besluitvorming gevolgd.

Instroomstop

JBB heeft op 16 juni laten weten een instroomstop in te voeren met ingang van 21 juni. WSG heeft dit aangegeven voor de regio's Zuid Oost en Noord Oost. Een GI mag dit wettelijk niet doen en trekt hiermee dus echt aan de noodrem. De reden is dat GI's er niet in slagen voldoende gekwalificeerd personeel aan te trekken en te behouden. Hierdoor kan de begeleiding van kinderen en hun ouders niet langer op een verantwoorde wijze gebeuren. Uiteraard zijn we terstond in overleg gegaan over deze situatie met de GI's, het ministerie van Justitie en Veiligheid, Raad voor de Kinderbescherming en de inspectie.

Tot slot

In de afgelopen periode hebben de vijf jeugdhulpregio's in Noord-Brabant de verantwoordelijkheid gevoeld om echt samen op te trekken en eenduidig opdrachtgeverschap te tonen richting de GI's. Dat is geen eenvoudige taak, omdat de regio's in hun organisatie en processen niet volledig gelijk zijn aan elkaar, ook binnen regio's bepaalde diversiteit bestaat, en brede, gelaagde, afstemming telkens noodzakelijk is. Dit is een systeemvraagstuk waarbij iedereen last ervaart, maar met name de GI's geraakt worden.

Wij streven er steeds naar om samen met de GI's te komen tot een aanpak die duurzaam effectief is en waarbij de kwaliteit van de ondersteuning aan ouders en jeugdigen gewaarborgd blijft. De krapte op de arbeidsmarkt maakt een oplossing niet eenvoudiger. Wij spreken ons vertrouwen uit in de bestuurders van JBB alsook in de andere betrokken GI's. Het werk dat de jeugdbeschermers doen is van vitaal belang voor kinderen die in kwetsbare situaties terechtkomen. Het is geweldig werk, verdient respect en wij willen helpen in het draaien van de arbeidsmarktproblematiek die momenteel bestaat.

Op dit moment ligt het toekomstscenario voor kind- en gezinsbescherming voor ter consultatie (<https://vng.nl/nieuws/toekomstscenario-kind-en-gezinsbescherming>). We verwachten dat slimme manieren van samenwerken en het anders inrichten van het jeugdstelsel zal zorgen voor betere hulp aan onze kinderen. Bijvoorbeeld omdat wij de noodzaak zien om capaciteit vrij te spelen, die nu naast elkaar of volgorde-lijk wordt ingezet. In zijn algemeenheid kunnen wij alvast stellen dat er tot op heden een spanningsveld aanwezig is tussen het realiseren van onze doelen en de (financiële) mogelijkheden van de instellingen en gemeenten hierin. Wij voeren daarom intensief overleg met diverse partijen, waaronder ook de Jeugddirectie, om gezamenlijk tot goede randvoorwaarden te komen. Wij houden u op de hoogte van de ontwikkelingen hierin.

Situatie in Laarbeek

In Laarbeek zijn er ongeveer 30 kinderen met een jeugdbeschermingsmaatregel, in deze zaken werkt het sociaal team Laarbeek actief samen met de GI.

Het Sociaal Team Laarbeek is betrokken bij deze gezinnen en draagt mede zorg voor het inzetten van de juiste hulpverlening bij onze kinderen. De personele knelpunten bij de GI's zijn al langere tijd bekend. Als gevolg daarvan zijn afspraken met de GI's gemaakt over hoe hier per casus mee wordt omgegaan.

Maatregelen die momenteel worden uitgesproken, zijn niet altijd al in beeld van het Sociaal Team. In die situaties doen wij de oproep om signalen van stagnatie te melden bij sociaalteam@laarbeek.nl / 0492-469707.

Bijlagen

n.v.t.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders,
de loco-gemeentesecretaris van Laarbeek, de burgemeester van Laarbeek

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'M.H.M.G. van Esch', written in a cursive style.

M.H.M.G van Esch

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'F.L.J. van der Meijden', written in a cursive style.

F.L.J. van der Meijden